

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

KVĚTEN 2010 *** ROČNÍK XI. *** ČÍSLO 5

Citát inspirující:

Nikdo z nás se neubrání, aby občas nenapsal i věci slabší. Existují však tři druhy básníků. Jedni nekriticky vydají tiskem vše, co napsali, dobré i sladké. Druzí jsou dost silní, aby ty své špatné věci zničili, a snaží se dát lidem jen to dobré. Třetí druh je nejvzácnější. To byl Karel Toman. Ten to špatné vůbec nenapsal.

Jaroslav Seifert

**Na chvíli sednou na mez někde,
a z nebe strhnout modrý šat!
Uvidět tělo krásné - leckde
nelze se na něj podívat.**

**Nebe má tělo – v jejím lůně,
zvolna se v čase promění.
V ní také modré nebe stůně!
Pro něj? Má srdce? Truchlení?**

**Nebe zestárlo jak snům oči?
Jak oči snů je mladičké?
Trhám z něj šaty v kolotoči
nádherné písně kosmické.**

**Pak vzpomenu si na pomněnku.
Pomněnkou tělo zakrývám
její, když vzpomínky spí venku,
když vzpomínkami ubývám.**

**Když obracím své oči k nebi.
Je nahé, šeptá: Přístup blíž.
Směje se, nebe se mi šklebí:
Teprve nyní uvidíš!**

Václav TESLÍK

SVLÉKÁNÍ NEBE

Koho ze Slováků čtou čeští spisovatelé?

Na podzim 2009 jsem objevil na internetu anketu Iliny Březinové, kterou uspořádala na festivalu v Prešově. Svým slovenským kolegům položila jedinou otázku: Koho z Čechů čtou slovenští spisovatelé?

Z desítky uveřejněných odpovědí známých slovenských spisovatelů, s jedinou výjimkou („Nikoho. Leda texty českých hudebních skupin.“), jsem nabyl dojmu, že ve východní části bývalé federace je stále povědomost o české literatuře dobrá. Nejen že padala jména klasiků (Hrabal, Kundera, Bondy, Švandrlík), ale potěšitelné je, že na Slovensko pronikla i nová jména, autorů a autorek, jenž vstoupili do světa literatury po roce 1993, tedy po vzniku dvou samostatných republik (Nejen Viewegh, ale Topol, Braunová, Hůlová, Balabán, Šabach, Hakl, Urban, dokonce i „Ostravak“).

A tak mě napadlo uspořádat takovou malou anketu u příležitosti poetického setkání v Jičíně, jen tu otázku otočit: **Koho ze Slováků čtou čeští spisovatelé?**

Nebudu se vás ptát, (necht' si každý zodpoví sám, ale pokud nám napíšete, rádi vaše odpovědi uveřejníme), ale myslím si, že právě o těchto tématech by se na společném setkání mělo hovořit.

Pokud se ptáte na mou odpověď, tedy zde vám ji předkládám: „Tak v uplynulém roce jsem četl Danielu Kapitánovou a Petra Weise. A znám knihu 13ostrých, kde jsou i další současní autoři jako např. Pavol Rankov. Pochopitelně i všechny přátele z Durie, Madokýše a dalších spřátelených slovenských klubů a spolků. A jsem rád, že s řadou z nich jste se mohli seznámit i na stránkách našeho Časopisu autorů Jičínka.

Václav

Literární spolek LiS při Knihovně Václava Čtvrťka v Jičíně a Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně si Vás dovolují pozvat na

3. JIČÍNSKÉ POETICKÉ JARO

setkání literárních klubů a spolků v Jičíně, které se uskuteční
ve dnech 21. - 23. května 2010.

Akce se koná pod záštitou europoslance ing. Olřícha Vlasáka a
místopředsedy Senátu PČR MVDr. Jiřího Lišky.

Akci formou grantu podpořil Městský úřad Jičín.

Sponzor: Perseus a.s. Běchary

VÍTE, ŽE ...

- Ve dnech 21. až 23.května 2010 se v Jičíně koná setkání literárních klubů a spolků 3.Jičínské poetické jaro.
- Ilona Pluhařová získala 1.cenu na literární soutěži 9.ročníku Řehečské slepice za povídku Zapisník zlatého retrívra. Vyhlášení se konalo 10.dubna 2010 v hudebním sálku Knihovny Václava čtvrtka v Jičíně. Její vítězná práce byla uvedena ve sborníku Řehečský chovatel, pěstitel a kutil 2010.
- Ve středu 21.dubna 2010 se v Knihovně Václava Čtvrtka v Jičíně konal vzpomínkový pořad „LiSu je dvacet“, kde byla představena činnost literárního kroužku a následně spolku LiS, který oslavil 24.dubna 2010 20.výročí založení. Článek o akci „Dvacetiletí Literárního spolku při KVČ Jičín“ (autor proChor) vyšel v Jičínském deníku 26.dubna 2010.
- V pondělí 3.května 2010 byla zahájena v Knihovně Václava Čtvrtka v Jičíně v Galerii radosti výstava 20 let LiSu, na počest výročí místního literárního spolku. Výstava potrvá celý měsíc květen.
- U příležitosti 3.Jičínského poetického jara vyjdou noviny, které budou mapovat historii setkávání českých, slovenských a polských literárních sdružení od počátku v roce 2003.
- Bohumír Procházka vystoupil v úterý 4.května v Domě seniorů v Jičíně se svojí přednáškou doplněnou fotografiemi „Procházka Jičínem“.
- Václav Franc vystoupí v pátek 14.května 2010 v pražské kavárně Symbióza na Smíchově v rámci Večera přiměřených depresí.
- Zlata Zákoutská představí své literární dílo na autorském čtení ve středu 19.května 2010 v knihovně v Pecce.

Václav

DALŠÍ PROGRAM SCHŮZEK LISU

Příští schůzka LiSu se uskuteční ve středu 19.května 2010 v 17 hodin v jičínské knihovně.

Předběžně byl naplánován i termín stmeláče u Prochora na pátek 25.června 2010.

Václav

Informace o setkávání literárních sdružení (Jak to všechno začalo)

Nápad na setkávání spolků přes hranice vznikl díky Bohumíru Procházce, který v roce 2003 navrhl, abychom kontaktovali literáty ze slovenského Martina, neboť města Jičín a Martin udržovala již dlouhá léta partnerské vztahy. Na náš dopis přišla odpověď z Turčianskej knižnice v Martině, a tak jsme jeli na Slovensko.

První setkání se uskutečnilo v září 2003. Z Jičína jsme se účastnili Bohumír Procházka, Monika Eberlová a Václav Franc. Dojmy ze setkání byly jedinečné, a tak vznikl nápad uspořádat v květnu 2004 Jičínské poetické jaro. Akce se uskutečnila za velkého zájmu slovenské strany a několika českých a moravských literárních klubů.

Následně vznikla v září 2004 1. Martinská poetická jeseň. Na jaře roku 2005 se plamínek rozšířil do západočeských Domažlic, kde se konalo 1. Chodské poetické jaro. V roce 2005 na podzim jsme se opět sešli v Martině (2. Martinská poetická jeseň) a jaro v roce 2006 se akce stěhovala opět do Domažlic (2. Chodské poetické jaro). Podzimní již 3. Martinské poetické jaro 2006 předalo štafetu do Jičína, kde se ve dnech 18.–20. května uskutečnilo 2. Jičínské poetické jaro.

Následovalo opět setkání v Domažlicích a již tradiční podzimní akce v Martině. A letos tedy potřetí v Jičíně!

První setkání jičínských autorů se slovenskými kolegy - Martin 2003

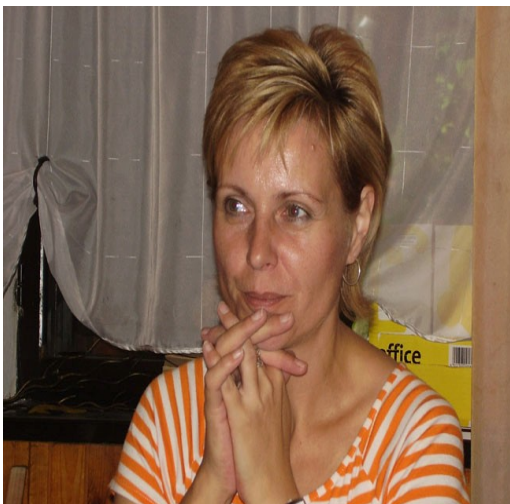
1. Jičínské poetické jaro – Jičín 2004
1. Martinská poetická jeseň – Martin 2004
1. Chodské poetické jaro – Domažlice 2005
2. Martinská poetická jeseň – Martin 2005
2. Chodské poetické jaro – Domažlice 2006
3. Martinská poetická jeseň – Martin 2006
2. Jičínské poetické jaro – Jičín 2007
4. Martinská poetická jeseň – Martin 2007 (Turčianské Jaseno)
3. Chodské poetické jaro – Domažlice 2008
5. Martinská poetická jeseň – Martin 2008 (Necpaly)
6. Martinská poetická jeseň – Martin 2009
3. Jičínské poetické jaro - Jičín 2010

V rámci 3. Jičínského poetického jara navštívíme Prachovské skály. Informace o této zajímavé lokalitě Českého ráje najdete na stránkách <http://www.prachovskeskaly.com/homepage/>.

Václav

DVA POHLEDY ZE SLOVENSKA

Spolupráca Turčianskej knižnice a literárneho klubu Duria s LiSom má korene v jednom skoro náhodnom stretnutí v Martine na jeseň asi pred šiestimi rokmi. Hostia z družobného mesta Jičína pricestovali do Martina a na odporúčanie predstaviteľov mesta navštívili Turčiansku knižnicu, kde sa prvýkrát zoznámili s členmi literárneho klubu Duria, vtedy ešte pod názvom Mädokyš.

Na tomto stretnutí sa zrodil impulz pokračovať v začatom a tak vznikla Martinska poetická jeseň. A keďže nam bolo dlho čakať celý rok do ďalšieho stretnutia, priatelia z Jičína uskutočnili Jičínske poetické jaro a odvtedy sa to vezie. Tento rok pripravujeme 7. ročník MPJ a bez literátov a našich priateľov z Jičína si toto podujatie ani nevieme predstaviť.

Literárnu tvorbu autorov z Jičína aj z iných miest Slovenska a Čiech uverejňujeme v almanachoch z MPJ a naopak v Kobre vyšli práce našich členov. Vydané práce si vymieňame a informujeme o nich na stretnutiach Durie.

Škoda, že nás delí taká diaľka. Určite by naša spolupráca bola častejšia a pestrejšia. Vždy je to tak, keď sa stretnú ľudia s jednou kóvnou skupinou v srdci.

Tatána Sivová

Schádzame sa – starí známi (čoraz starší a čoraz známejší), mladé tváre, „prvolezci“, začiatovníci aj pokročilí, všetci v úcte k slovu ako k jednému z najtvárnejších materiálov v rukách tých, čo mu rozumujú a poznajú jeho nesmiernu cenu.

Peter Mišák

POHLED Z CHODSKA

Roku 2004 jsme cestou z Jičínského poetického jara daly společně s Luckou Popovičovou vzniknout Chodskému literárnímu spolku (CHOFILIS) a v roce 2005 uspořádaly první CHOPOJ (Chodské poetické jaro) - literární festival s dopadem jak na místní, tak na celostátní úrovni. Propojuje specifickou zájmovou skupinu aktivních účastníků-spisovatelů s širokou veřejností, snaží se přirozeně motivovat k tvorbě. Vytváří společný prostor pro pokročilé i začínající literáty, prostor k autorským čtením, diskusím o literatuře i k poznávání místní kultury a historie.

Tím také přispívá k propagaci Domažlicka a Plzeňského kraje, neboť účastníky nejsou pouze zdejší autoři, ale také autoři z jiných regionů (např. z Prahy, Jičínska, Chrudimska) a dokonce i ze zahraniční, Slovenské republiky, Polska a Maďarska.

Simona Vroblová, rozená Váchalová

(snímek z Chodského poetického jara 2008, Simona s Rumcajsem, přihlíží Lucka Popovičová)

ČAJ č. 44 – HOST LUCIE HNÍZDOVÁ

Květen je ve znamení 3.Jičínského poetického jara, stejně tak i májový ČAJ. Jen jsem tentokrát prohodil role, hostem je vlastně domácí jičínská autorka Lucie Hnízdová, jejíž „Absurdní abeceda“ mě výrazně oslovila.

Zatímco dalšími autory či spíše autorkami jsou ti, které ve dnech 21. a 23.května uvítáme v rozkvetlém Jičíně jako hosty. Řada z nich už svoji tvorbu v ČAJi představila v minulosti, ale aspoň se budeme moci přesvědčit, jak tvoří dál.

Nechť je nám všem v májovém Jičíně příjemně a máme hodně inspirace do další tvorby!

Václav

TROCHA VZPOMÍNÁNÍ NA 2. JIČÍNSKÉ POETICKÉ JARO 2007

Milan Hrabal, Varnsdorf, Obec spisovatelů:

Milí přátelé, ještě teď jsem naplněn příjemnými dojmy a pocity z letošního JPJ. Poznal jsem hodně krásných lidí, nový a pro mne zajímavý přístup k organizaci podobných setkání, pozoruhodné byly i přednášky, u nichž mi bylo jen trochu líto, že nebyly později k dispozici v tištěné podobě - možná se to dá ještě napravit - ... Přátelská atmosféra a originální organizační „tahy“ jsou jistě důležité, ale ještě důležitější bylo pro mne zjištění, že se sešlo překvapivě dost pozoruhodných literárních děl - nejen českých, ale možná ještě víc slovenských. Takže držím palce a tuhle chválu si nenechám pro sebe.

Peter Šrank, Žiar nad Hronom:

Bolo krásne, bolo dobre, veď ako inak mohlo byť s príjemnými ľuďmi. Doplnil som si zbierku fotografií, na ktorý som tak, že tam nie som, zažil som samozvanú korunováciu monarchu, úspešne som zatajil to, že som teoretizujúci vegetarián, abstinent a askét. Nedalo sa inak.

Jindra Lírová, Mělník:

Akce byla moc pěkná a užitečná, teď vše vstřebávám a kochám se sbírkami, které jsem si přivezla, včetně tisku... Všem se to moc líbilo, získali jsme plno dalších cenných poznatků a kontaktů. Takže : děkujeme!!!

Tat'ána Kuxová, Brno:

Jičín je krásné město. Ta lipová alej je unikum a Lodžie by zasloužila vzkřísit, aspoň ještě trochu. Viděli jsme třeba, jak děti s všední samozřejmostí zatočí do úzké uličky z úplně jiného času. Tobě nic opěvovat nebudu, pro celý život je to přece jen malé město se stále stejnými lidmi - ale dojem z návštěvy nebo krátkého pobytu je silný. Ještě jsem neviděla všechna místa spojená s Geisslovou, čtyři domy, kde bydlela Dora (jen na mapě), synagogu ... Díky za seznámení s p. Úlehlou a šarmantním panem Josefem. A ty dvě vzácné ženy, které se tak staraly, aby nikomu nic nechybělo – nic takového není vůbec běžné (snad se tomu poněkud blíží jen koblihy v Mělníku)!

Jana Jirásková, Chrudim:

KAŽDOPÁDNĚ V JIČÍNĚ BYLO KRÁSNĚ!!!

Edice Profily: ONI TO NIKDY NEVZDAJÍ

Desátým počinem edice Profily je brožurka, do které přispěly dva autoři LiSu – Bohumír Procházka a Václav Franc, a to povídkami na téma „Já to nikdy nevzdám“! Zajímavé je, že oba příspěvky byly oceněny v soutěži Na vlnách modrého delfína na počátku března 2010 v Plzni. Obě povídky mají i něco společného, vyprávějí je ženy a zároveň se odehrávají v těsné blízkosti rakví a bezprostředně se dotýkají posledních věcí člověka.

Zatímco Prochorova hlavní hrdinka utrpěla autonehodu, tak ta Francova jde na pohřeb svého obdivovatele. Možná trochu morbidní téma, mohlo by někoho napadnout, ale myslím si, že nad krátkými svižnými povídkami se nejen pobavíte, ale uvědomíte si, že na řadu věcí „nikdy není pozdě!“

V edici Profily dosud vyšlo:

- č.1 Jiří Patka: Světla na pobřeží (2000)
- č.2 Pavel Zeman: Až se budu vracet (2000)
- č.3 Eva Kotyzová: Křestní jméno matka (2000)
- č.4 Václav Franc: Jak uvadá láska (2000)
- č.5 Kamil Fousek: Masky (2000)
- č.6 Dana Beranová, Renáta Kotlářová, Václav Franc – (NE)lásky (2001)
- č.7 Zlata Zákoutská: Molly aneb Pán a pes – přátelé na úrovni (2001)
- č.8 Bohumír Procházka: Povídaní o Kačence (2010)
- č.9 Ilona Pluhařová, Václav Franc, Josef Jindra: Domácí mazlíčci (2010)
- č.10 Václav Franc, Bohumír Procházka: Oni to nikdy nevzdají (2010)

Václav

NOVINY: 20 LET LISU

U příležitosti 20.výročí spolku vyšly noviny, ve kterých najdete Kalendárium, kde je ve stručnosti zachyceno dvacet let činnosti literárního spolku, dále abecední seznam členů či úvodník Václava France Slovo k 20.výročí: Proč ještě dnes spolek?

Dále si připomeneme i články Vladimíra Píši o almanachu Sedm střípků duhy, Zuzky Vnučákové – Herbrychové o Jičínském poetickém jaru v roce 2004 a článek Jakuba Novosada o vystoupení LiSu na Šrámkově Sobotce v roce 2007 Hvězdná párty na Šrámkově zahradě.

Václav

OSLAVY 20 LET LISU

Ve středu 21.dubna 2010 se v jičínské knihovně konalo vzpomínkové setkání u příležitosti 20.výročí založení literárního kroužku, dnešního literárního spolku LiS. Právě datum 24.dubna 1990 má v rodném listě zapsán jičínský spolek literátů, ve kterém se ve dvou desetiletích vystřídalo více než 40 autorek a autorů.

Akci uvedl nejprve dokumentární přehled fotografií a videí z činnosti spolku, který připravil Martin Žantovský. A tak jsme si mohli prohlédnout, jak jsme vypadali na počátku našeho „scházení se“, i když je pravda, že právě z počátečních let, těch fotografií nebylo nejvíc. S rozvojem digitálních fotoaparátů fotek, ale především videí, přibývalo. V každém případě patří dík Martinovi za tento zajímavý dokument, který bychom rádi představili i účastníkům květnového 3.Jičínského poetického jara.

V další části pod vedením Jany Benešové a Václava France probíhalo vzpomínkové ohlédnutí. Zhruba v pětiletých intervalech oba průvodci pořadem informovali v kalendáriu o všem, co se kolem spolku dělo. Následovaly ukázky z tvorby bývalých i současných členů spolku, v podání současných členů. Takže jsme se přes počáteční léta přenesly do nového století, které právě v poslední pětiletce významně zvýšilo povědomí veřejnosti o LiSu.

Byla představena tvorba většiny členů spolku, takže jsme si mohli připomenout i jména těch, kteří již zemřeli (Hofmanová, Harcuba, Patka, Krátký), ale i těch, kteří ušli určitou část cesty společně, i když nakonec ze spolku z nejrůznějších důvodů odešli.

Jana Benešová připomněla, že z té původní osmičky zakládajících členů vydrželo do dnešních dnů pouze trio Benešová, Procházka a Franc.

Nakonec došlo i na přípitek a krátký proslov Václava France: „Přál bych spolku i hodně nových stejně zapálených lidí pro věc, aby, až ta naše generace bude vystřídána novou mladou krví, byl jičínský spolek stále aktivní a přinášel lidem uspokojení a naději, že v literárním spolkovém objetí bude lidem krásně.“

Škoda jen, že se na výroční setkání nedostavilo více bývalých členů, a tak jediná zástupkyně Naďa Baliharová z Miletína zavzpomínala na počátky spolku, mimochodem i ona byla zakládající členkou, ale prozradila nám, že v současnosti pracuje jako tzv. dula, což jest průvodkyně těhotenstvím. Doprovází k porodu, působí jako lektorka přípravy na porod a právě z tohoto prostředí získala za více než osm let řadu zajímavých příhod a poznatků, které by ráda zachytila v knize. Takže se ke psaní, které v posledních letech zanedbávala, snad vrátí.

Zároveň nám prozradila, že její dcera Kateřina, také bývalá členka, žije v Anglii.

Setkání se účastnil i milý host, jičínský autor Jan Sobotka, který žije v Olomouci. Autor „Čerta Pepiáše“ a řady dalších knížek (např. aforismů) řekl, že naše aktivity sleduje na internetových stránkách, fandí nám a přeje do dalších let hodně dalších povedených akcí a zapálených lidí pro literaturu a spolkovou činnost.

Následovala volná diskuze a vzpomínání na počátky naší činnosti (např. první besedu s Marií Kubátovou), ale i na léta nedávná. Na naše neslavně slavné vystoupení na Valdické bráně v režii Moniky Eberlové, na cesty na Slovensko, stmeláče u proChora, vystoupení v rámci Dne poezie nejen v Sobotce, kde jsme Josefovi Jindrovi stačili přestěhovat připravenou scénu ze spořitelny na venkovní prostranství, nebo jak jezdily vlaky „obráceně“ v programu Poetika nad Rýmem, atd.

Dvacet let se nedá vtěsnat do jednoho podvečera, ale myslím si, že většině z nás bylo příjemně a vzpomínalo by se dál, ale nás čeká 3.Jičínské poetické jaro. Vzpomínat můžeme zase koncem června na stmeláči u prochora, který jsme předběžně dohodli na pátek 25.června 2010.

A jestli mě něco mrzí? Snad jen, že těch dvacet let uběhlo nějak rychle. A pak taky to, že jsme se nevyfotili, neboť skupinové foto jsme vždycky při podobných setkáních přidávali do našeho fotoarchivu. Ale snad to napravíme třeba na setkání u příležitosti 25.výročí spolku!

Václav

LiS chystá na podzim

V rámci festivalu Jičín - město pohádky (7.-12.září 2010) vystoupí členové spolku s vyprávěním pohádek „Na Rynečku“ v podvečer (18 hodin). Zájemci hlase se u Bohumíra Procházky.

V rámci dalšího ročníku Dne poezie (tentokrát věnováno 200.výročí narození Karla Hynka Máchy) se opět spolek zúčastní vystoupením v listopadu. Návrhy na téma a případně scénář akce předávejte Václavu Francovi.

Václav

Igor ŠTIKS – ELIÁŠOVO KŘESLO

Vydala Mladá fronta v roce 2008.

Z charvátského originálu Elijahova stolica vydaného nakladatelstvím
Fraktura v roce 2006 přeložil Dušan Karpatský.

Igor Štikš se narodil v Sarajevu (1977) a v Záhřebu vystudoval srovnávací literaturu. Působil či působí v Paříži a v Chicagu, kde studuje politické vědy. Světovou pozornost si zasloužil především dvěma romány: Zámek v Romagni (2000) a Eliášovo křeslo (2006). Patří mezi nejtalentovanější charvátské autory.

Jeho román, prolínající děj z počátku 2. světové války a války v bývalé Jugoslávii z 90.let 20. století, patří podle mého názoru ke skutečně pozoruhodným textům. Hlavní hrdina románu, známý spisovatel Richard Richter, se narodil na počátku roku 1942 ve Vídni. Jeho matka při porodu umírá, otec bojuje na východní frontě a o novorozence se stará teta Ingrid. Po návratu z fronty v roce 1945 spáchá sebevraždu i Richardův domnělý otec. Jenže ... v roce 1992 se Richard vrací k tetě do Vídně a v důmyslném úkrytu ve zdi objeví modrý sešit, který značně otřese jeho životními jistotami. Nikdy neodeslaný dopis jeho matky Pauly z prosince 1941 skutečnému otci Richarda – Jakoba Šnajdera ze Sarajeva, zavede do válkou souženého města v roce 1992 hlavního hrdinu, aby hledal pravdu o své minulosti. Je poloviční Žid, jeho pravý otec byl komunist a odbojář. Hledání v Sarajevu však přinese řadu překvapivých náhod a zjištění.

Srovnání Oidipovské tragédie s osudem Richarda je nosným tématem knihy. Richard také nepřímou zabíjí svého biologického otce a nevědomky se zamiluje do své sestry Almy.

Kniha je plná tajemství, tajemných odhalení i postav (Žid Simon), v závěru, kdy autor nechá promluvit i Richardova přítele Ivora, padnou i poslední otazníky: Kdo vlastně udal za války Jakoba Šnajdera?

Vedle tragického příběhu mě zaujalo vykreslení válečné situace v Sarajevu, kde především v rozhovorech Richarda se Simonem docházíme k poznání, že v téhle „sarajevské“ válce nebudou vítězové, neboť vítězstvím tohoto města byla právě skutečnost, že zde v poklidu vedle sebe žili lidé nejrůznějších vyznání a národností, což už po válce nebude možné. Jakýsi paradox v době, když Evropa usiluje o sjednocení, zde právě jakýsi předobraz skutečné multikulturní společnosti zaniká.

Knihu Eliášovo křeslo jsem přečetl jedním dechem a vřele ji všem doporučuji. Je aktuální, psaná s napětím, bez zbytečné vaty, do poslední stránky a především pokládá nám, čtenářům, řadu otázek o

smyslu lidské existence, úloze válek v historii a hledání nepříjemných, ale přesto pravd našich životů.

Václav

Z NAŠÍ TVORBY ... BOHUMÍR PROCHÁZKA

JEŠTĚ NEMŮŽU UMŘÍT

Protože jsem nepřečetl, vlastně nedočel, žádnou knížku od Franze Kafky a dnes jsem se dozvěděl, že to byl největší český spisovatel.

Protože ještě nemám napsanej svůj nekrolog, a chápu, že takovou prkotinou se pak, až to bude aktuální, nebudě nikdo zdržovat.

Protože jsem se ještě neomluvil E.

Protože jsem si nedokázal vypracovat takovou filozofii, že mi J může bejt ukradenej.

Protože jsem ještě nedokázal bejt jeden jedinej souvislej tejděn milej na svou ženu.

Taky proto, že bych se sebou měl něco udělat, protože s tímhle životem, co jsem doposud vedl, asi nemám před nebeskou fortanou moc velkou šanci na vpuštění. A když tam bude MZ, mohli bychom si spolu konečně v klidu popovídat. Věčně říká, že nemám na něj čas.

A ještě musím vyřídit s jednou holkou Samozřejmě vám nepovím co znamenají ty tečky, když to zatím neví ani ona. Přece to nebudu řešit přes media.

Ostatně ještě chci překvapit ženu, protože pořád opakuje, že ty sušáky na prádlo, co jsem udělal před třiceti lety se jednou zlomí a pak ...

A taky jsem ještě nic neudělal pro lidstvo.

Jenomže o tom KDY se drze postavím tam nahoře do fronty nerozhoduju já, ale někdo jiný. A vůbec nevím, jak On bude brát v úvahu, že strom jsem zasadil, syna zplodil a dům postavil. Asi bude záležet, zda se záchod na chatě, či garáž u hřbitova počítá jako dům.

Takže bych radši taky ještě měl pokorně opravit nadpis této úvahy.

MAGER : Smrt Karla Hynka Máchy

V letošním roce si připomínáme 200.výročí narození Karla Hynka Máchy (1810 - 1836). Je pravdou, že o životě autora Máje, koluje řada mýtů, domněnek či polopravd. A stejně tomu je tak i v případě jeho úmrtí. Na co vlastně Karel Hynek Mácha zemřel? Jaké je přesné datum jeho úmrtí – 5. nebo 6.listopadu 1836 ?

Při svých „historických bádáních po řehečských rodácích“ jsem se seznámil s panem doktorem Janem Antonínem Magerem z Prachatic, který se právě problematice posledních dnů života Karla Hynka Máchy věnuje ve své studii „Několik slov ke smrtelnému onemocnění básníka Máje“, která vyšla v Genealogických a heraldických listech 1-2/1999, které vydává Česká genealogická a heraldická společnost v Praze.

Celá práce je velmi zajímavá, ale nelze ji uveřejnit celou vzhledem k omezeným možnostem našeho literárního časopisu, a tak si dovolím odcitovat několik zajímavých poznatků a závěrů.

Možná že i vy žijete v domnění, že Mácha zemřel na zápal plic, který si způsobil při hašení požáru stodol na litoměřickém předměstí (23.října 1836). A zde MUDr.Mager zcela vyvrací všechny tyto nepravdy, které vznikly snad proto, že se „viz str. 5 – poznámka 6 : ... že se zdá tento způsob skonu pro básníka Máje důstojnější.“

Jenže Mácha nezemřel na zápal plic. Viz str. 2 - „Úředně stanovená příčina smrti Karla Hynka Máchy byl „Breachdurchfall“. Tímto německým názvem byla zcela jednoznačně míněna cholera ...“

Mager ovšem s tímto nálezem z matriky zemřelých římskokatolického úřadu v Litoměřicích polemizuje a podle posouzení příznaků nemocí, které přicházejí v úvahu v diferenciální diagnostice a vzpomínek pamětníků dochovaných v literatuře dochází jednoznačně k jiné diagnóze: viz souhrn, strana 6: „Autor ... dospívá v diferenciálně diagnostické úvaze, že smrtelným Máchovým onemocněním byl zřejmě paratyf B, jímž se nakazil použitím kontaminované vody při hašení požáru. Bezprostřední příčinou smrti byl pak hypovolemický šok ze ztráty tělních tekutin zvracením a průjmy.“

A jak dopadla polemika, zda Mácha zemřel ještě před půlnocí, tedy 5.listopadu 1836, nebo až po půlnoci, jak uvádějí některé zdroje (např. „viz citace str.4 : Vincenc Náhlovský, který se dozvěděl o Máchově úmrtí z ústního podání, uvádí neděli 6.října (!) asi 3 hodiny ráno. ... Mnozí literární historici tak zřejmě podlehli méně spolehlivé Náhlovského informaci.“

Mager cituje z dopisu Michala Máchy (poznámka číslo 19), který cituje bytného Lorenze, jehož manželka byla jedinou svědkyní Máchova skonu. Zde autor nachází shodu mezi údajem z matriky (5.listopadu 1836 v 11 hodin v noci) a výpovědí paní Lorenzové zprostředkovanou jejím manželem Michalu Máchovi : viz str. 6, poznámka 19, kde autor v závěru píše: „As za hodinu viděla moje žena jak levou rukou, již na boku ležet měl, třikrát svrchní peřinou pohnul. Žena se ještě pořád modlila, až posléze se k němu nahnula,dívajíc se, zdali bdí nebo spí, začala k němu mluvit – on jí neodpovídal, ona zkoumá, zdali dýchá – on ale byl ...mrtev. Bez pochyby že to hýbání rukou bylo znamenání jeho skonu.“ Lorenzová tedy pozorovala poslední projev Máchova života okolo 11 hodiny večer.

Autor tedy vyvrací zpochybňování úředně stanoveného data básníkovy smrti. Karel Hynek Mácha tedy skonal dne 5.listopadu 1836 v 11 hodin v noci.

Práce MUDr. Jana Antonína Magera je cenným vědeckým příspěvkem k objasnění některých nejasností a legend, které kolem života a smrti největšího českého básníka přetrvávají (např. Máchova podoba atd.).

Václav

NAJDETE NA NETU ... ROZHLASOVÉ HRY A ČETBY

Možná že někteří z vás neví, jakou službu jim může poskytnout rozhlasové vysílání, a to dokonce, když svůj oblíbený pořad nemůžete poslouchat při premiéře nebo se k němu chcete vrátit. A přitom stačí nastavit si na svém internetovém prohlížeči stránky „<http://www.rozhlas.cz/vltava/stream>“.

Na těchto stránkách najdete k poslechu ve streamu literární a dramatické pořady vysílané Českým rozhlasem 3 - Vltava a to vždy jeden týden po jejich odvysílání. Pravidelně zde najdete veškeré hry a četby na pokračování českých autorů a díla jejichž uvádění není vázáno autorskými právy.

A jestli vám můžu z nedávné doby něco doporučit, potom si navolte méně známou hru Jiřího Dienstbiera Příjem, která navazuje na Havlovu Audienci. Opět se setkáte s Ferdinandem Vaňkem (v podání Michala Pavlaty) a známým sládkem (Jiří Lábus). Určitě se nebudete nudit, ale to platí o celé řadě jiných pořadů.

Václav

NEJISTOTA

Tikání hodin dospívá k lítosti

Vypínač nahmatá u dveří V duši
rozsvítit? Nechat tak? Čekat až vyprostí
její stesk po někom - někdo. - Kdo ruší?!

KONEČNÁ

Na stole knížka nedotčená
a láhev ještě nedopitá.
Dým z cigarety jako pěna
tichý a voda neumytá.

Starý dřez - lógr memoárů
v hrnku po kávě vzpomínání,
tak už to někdy bývá k stáru,
že nedomyješ hrnky ani.

Pomalým krokem se ti vrací
mládí košile nedopnutá.
Pozpátku myšlenky a raci
jdou břehem, kolem pluje škuta.

Z ní mává někdo povědomý
a mizí v záhybu tvé řeky,
bývala splavná , staré domy
kolem ní dobíráš jak léky.

A pak to přijde, převrhne se
láhev. Už nikdo nedopije
ticho - jak na palouku v lese.
A ticho konečně si žije!

LITERÁRNÍ POZDRAVY OD SOUSEDŮ

Na 3.Jičínském poetickém jaru přivítáme literární přátele z Polska a ze Slovenska, a tak jsem se podíval na tamní literární nebe a vybral možná dvě nejznámější jména, shodou okolností se jedná o ženy autorky, jejichž knihy znám a rád se k jejich tvorbě vracím (psal jsem o nich i v Kobře).

Slovenskou literaturu zastupuje Daniela Kapitáňová, autorka jedné z nejznámějších slovenských knih v Čechách počátku 21.století „Samko Tále:Kniha o cintoríně“. Polskou literaturu potom Olga Tokarczuková, bydlící v těsné blízkosti českých hranic v Nové Rudě, autorka knih „Pravěk a jiné časy“ nebo „Denní dům, noční dům“.

Daniela Kapitáňová ve své nové knize „**Vražda ve Slopákově**“ (česky vydal Host v roce 2009) uspokojí příznivce detektivek, neboť kdy se vám poštěstí potkat v jedné knize hned tucet slavných detektivů. Proč se všichni ti slavní jako např. Sherlock Holmes, poručík Columbo, komisař Maigret, Hercule Poirot či slečna Marplová dostaví do zastrčené slovenské vísky Slopákova? Stane se tam totiž vražda, a to ne ledajaká, obětí je novinář a spisovatel Pavel Pravda, vražedným nástrojem potom nůž, na jehož střeňce je vyryto PRAVDA VÍTĚZÍ! A co znamená záhadný symbol, nakreslený obětí těsně před smrtí?

Každý ze slavných detektivů nachází svoje objasnění vraždy, i když, jak se nakonec díky starostovi Slopákova ukáže, všechno je úplně jinak, ale ta „geniální řešení“, škoda jich!

Humorná nadsázka nechybí autorce ani tentokrát (stejně tak i v knize „Ať to zůstane v rodině“, o které jsem psal nedávno v Kobře). Určitě se s knihou nebudete nudit, parodie na všechny slavné detektivky se podle mého názoru autorce zdařila.

Daniela Kapitáňová (1956) je slovenská spisovatelka, publicistka a divadelní režisérka. Absolvovala divadelní režii na pražské FAMU a v současnosti spolupracuje s divadlem Thália v Košicích. V roce 1996 uspěla v soutěži Poviedka s prací s názvem 1920-1996, od té doby vydala dvě novely, velice úspěšnou Knihu o hřbitově (na Slovensku již čtyři vydání v letech 2000, 2001, 2002, 2005) vydanou pod pseudonymem Samko Tále a Ať to zůstane v rodině! (2005). V Česku její knihy vydává nakladatelství Host.

Kniha „**Běguni**“ získala v Polsku prestižní cenu NIKE 2008 a **Olga Tokarczuková** dokázala završit svoji veleúspěšnou literární dráhu románem, který představuje, nejen podle mého názoru, vrchol její tvorby. Autorka na románu pracovala tři roky a když v roce 2007 konečně vyšel, setkal se s příznivým ohlasem kritiky i čtenářů. Běguni, jinak poutníci, jsou příslušníci pravoslavné ruské sekty žijící v 18.století. Hlavní myšlenkou jejich světa je představa, že svět je dílem ďábla, který ovládá lidské kroky.

Tokarczukové román je tak trochu zvláštní čtení, není to rozhodně nic oddechového, zaměstnává čtenáře na sto procent, jeho pozornost, napětí, ale zároveň četba vyvolávala, alespoň ve mně, řadu asociací a námětů pro vlastní tvorbu, takže jsem si zaznamenal celou řadu myšlenek a postřehů.

Dovolím si odcitovat třeba ten z úvodu ze str. 14, který vypovídá o vlastní tvorbě: „ Každý, kdo kdy zkoušel psát romány, ví, jaká těžká činnost to je, bezpochyby je to jeden z nejtěžších způsobů seberealizace. Je nezbytné celý čas setrvat v sobě, na samotce, v naprosté izolaci. Jsou to kontrovaná psychóza, paranoia a obsese zapřáhnuté do práce, a proto zbaveny per a benátských masek, v nichž je známe, a převlečené do řeznických zástěr a gumáků, s vykostovákem v ruce. Z tohoto spisovatelského sklepa jsou sotva vidět nohy procházejících, ale je slyšet klapot podpatků. Občas se někdo zastaví, aby se sklonil a nahlédl dovnitř.“

Olga Tokarczuková (1962) je jednou z nejčtenějších a nejocetňovanějších současných polských spisovatelek. Její první román Cesta lidí Knihy (1993) získal cenu Polské společnosti vydavatelů knih. V roce 1995 vydala román E. E. Největší úspěch u kritiky a čtenářů měla její třetí kniha Pravěk a jiné časy (1996, česky Host 1999, 2007), která byla ověčena prestižní Cenou nadace Koscielských, cenami čtenářů Paszport Polityki a Machiner. V roce 1998 obdržel francouzský překlad Pravěku Prix du Meilleur Livre Etranger za nejlepší zahraniční knihu. Dále publikovala sbírku povídek Szafa (Skříň, 1997), román Denní dům, noční dům (1998, česky Host 2002), který získal ocenění čtenářů v rámci prestižní literární ceny Nike, sbírku povídek Hra na spoustu bubínek (2001, česky Periplum 2005), román Lalka i perla (Loutka a perla, 2001), Poslední příběhy (2004, česky Host 2007) a román Anna In w grobowcach swiata (Anna In v hrobkách světa, 2006). Její nejnovější kniha Běguni (Host 2008) získala prestižní polskou literární cenu NIKE 2008.

Václav

OTÁZKA PRO ... JANU BENEŠOVOU

Mgr. Jana Benešová se stala ředitelkou Knihovny Václava Čtvrťka v Jičíně 1.března 2009, takže za ředitelským stolek sedí již více než rok. V časopise U nás (vyšlo 29.září 2009, číslo 3/2009) s Janou vyšel rozhovor v článku „Představujeme nové ředitelky pověřených knihoven v Jičíně a Náchodě“.

A tak si dovolím část rozhovoru uveřejnit:

„Nová ředitelka knihovny Václava v Čtvrťka v Jičíně Mgr. Jana Benešová se také stala novou členku redakční rady našeho knihovnického zpravodaje U nás. Jana působí na první dojem jako příjemná blondýnka s milým úsměvem. Ale už při prvním rozhovoru s ní pochopíte, že se jedná o velmi houževnatého a cílevědomého člověka. Spojuje v sobě pro ženu méně obvyklou technickou zdatnost (byla dlouhá léta i správkyní sítě jičínské knihovny) s citem pro poezii a něžný humor (je dlouholetou aktivní členkou Literárního spolku autorů Jičínska – LIS).“

Knihovnická praxe (pár vět o tom, čím jsi prošla).

Vystudovala jsem knihovnictví na FF UK v Praze. Zaměřila jsem se na práci s informacemi ve zdravotnictví a měla namířeno do informačního střediska chomutovské nemocnice. Ale pak jsme se s manželem rozhodli nezůstávat v tenkrát z hlediska životního prostředí ne zrovna přívětivém Chomutově a odstěhovali jsme se do mého rodného Jičína. Byla to velká změna, těžko jsem si zvykala, také iluze o zajímavé práci v informačním středisku se rázem rozplynuly. “Skončila” jsem v Okresním kulturním středisku, kde jsem moc spokojená nebyla. Po mateřské jsem nastoupila na tehdejší ONV jako inspektorka pro knihovny. Seznámila jsem se s ředitelkou knihovny paní Mgr. Lidmilou Košťálovou a ta mi pak, v roce 1990, nabídla místo v knihovně a tím začal můj knihovnický život. Měla jsem na starosti zpracování fondu zvukových dokumentů a pořádání kulturně-výchovných akcí pro středoškoláky a dospělé. Pak se u mě ocitl první počítač a tím jsem nastoupila dráhu jakéhosi správce sítě. Začátky a rozvoj automatizace v knihovnách byly moc zajímavé, jsem ráda, že jsem u toho byla. Moji knihovnickou osobnost formovala právě ředitelka Košťálová a byla to

také ona, kdo mě maximálně podporoval v tom, abych po jejím odchodu do důchodu nastoupila na její místo. Jsem jí za všechno velice vděčná.

Jakou knížku máš na nočním stolku?

Kdyby jednu! Jsem rozervaná, nestíhám přečíst alespoň část toho, co bych chtěla. V současné době je na kupičce na mém nočním stolku poslední dvojčíslo Čtenáře, monografie o Václavu Ševčíkovi, Ovidiovy Žalozpěvy, Tipy, triky a techniky pro trénink mozku...

Oblíbený knižní hrdina nebo oblíbená knížka.

Nejčastěji se vracím k Ovidiovi a také se mi zrovna zachtělo znovu si počíst v Co život dal a vzal od Betty MacDonalové.

O čem by měla být knížka, jejíž děj bys chtěla prožít?

Možná to bude znít neatraktivně, ale jsem spokojená se svým životem, neměnila bych.

Knihovnická vzpomínka (první nebo zajímavé setkání s knihovnou).

Ráda vzpomínám na zvláštní vůni pobočky na sídlišti v Chomutově, kam jsem chodila do své první knihovny. A když mi paní knihovnice dovolila nahlédnout i mezi knížky pro starší děti! Byl to úžasný pocit. Moc si přeji, abychom i my podobné pocity nabídli našim čtenářům.

Co Tě v knihovně nejvíce baví?

Baví mě příjemná setkání se čtenáři a s kolegyněmi. Těší mě každý náš úspěch. Ale pořád se cítím příliš nová a zavalená novými povinnostmi.

Jak si poradíš s tzv. „otravným“ čtenářem (případně kolegou)?

Myslím, že po letech za pultem v hudebním oddělení dokážu být asertivní.

Co Tě vždycky potěší?

Setkání s přáteli, výlet na kole, procházka se psy.

Co Tě zaručeně našťve?

Přihloupý předpis, zbytečná práce.

Čím děláš nejčastěji radost svým blízkým?

Asi tím, že jsem s nimi. Snad si moc nefandím.

Oblíbený citát:

Svoboda je poznaná nutnost (Benedictus de Spinoza).

KAREL SMRŽ - LITERÁRNÍ JUVENILIE
Uspořádal Karel Tabery

Knihovna Václava Čtvrtka vydává v edici Jičínsko knihy s regionální tematikou, koncem roku 2009 vyšel již pátý svazek věnovaný soboteckému rodákovi Karlu Smržovi a jeho málo známé literární tvorbě.

Ing. Karel SMRŽ se narodil 19.4.1897 v Sobotce, uprostřed Českého ráje. Měl tři sourozence, bratry Ladislava a Václava a sestru Marii. Rodiče byli oba učitelé a kvůli jejich povolání se rodina musela několikrát stěhovat. Do školy Karel začal chodit v Hradci Králové, v letech 1904–1908 pokračoval v Jičíně a středoškolská studia ukončil roku 1915 v Praze, kam byl jeho otec definitivně přeložen roku 1909. Již v době studií se začal zajímat o film a zkonstruoval si primitivní filmovou kameru. Po maturitě se zapsal na ČVUT v Praze (obor strojní a elektrotechnické inženýrství). Ještě dříve než absolvoval, působil už ale jako asistent II. a následně I. fyzikálního ústavu. Ve 20. letech začal pravidelně přispívat filmovými články a referáty do časopisů a postupně napsal i několik knih: *Vývoj a význam kinematografie a filmu* (1922), *Film* (1924), *Filmové základy* (1927), *Film v rukou amatéra* (1928), *Jak se vlastně dělá film?* (1928), *Stroj, který probouzí život* (1931), *Nesmrtelné celuloidové mládí* (1931), *Amatérská kinematografie* (1932). Spolupráce na několika dokumentárních snímcích mu umožnila seznámit se též s filmovou praxí. V letech 1928-1930 pracoval jako redaktor a střihač filmového týdeníku *Elektajournal* a současně redigoval měsíční revui *Studio* pro Aventinum. Jako technik filiálky americké společnosti Pacent se také podílel na montáži zvukových aparatur v několika pražských kinech. V roce 1931 se jako zvukový technik zúčastnil natáčení filmu *Pudr a benzin*. Během dalších dvou let zpracoval své nejrozsáhlejší dílo *Dějiny filmu* (1933), které se stalo jedním ze základních kamenů české filmové historiografie. Poté redigoval obrázkový týdeník *Svět filmu v obrazech* a po jeho zániku první dva ročníky týdeníku *Kinorevue* (1934-1936). V letech 1934-1945 se jako tajemník a posléze i vedoucí Filmového studia věnoval organizování soutěží na filmové náměty a scénáře. Uchránil tak v průběhu války několik českých spisovatelů a kulturních pracovníků před totálním nasazením. Po osvobození byl pověřen vedením Ústřední dramaturgie zestátněného filmu a v

letech 1948-1951 jeho lektorátu. Stál také u zrodu FAMU, kde po jmenování docentem dějin filmu působil jako pedagog. Zemřel 20. 3. 1953. Vydání tohoto svazku Smržových *Literárních juvenilií* inicioval a připravil doc. PhDr. Karel Tabery, Ph.D., filmový historik a pedagog, jenž v roce 2003 zorganizoval v rámci *Academiafilmu* seminář k 50.výročí Smržova úmrtí. Redigoval také sborník a tři svazky Smržovy filmové publicistiky, které vydala v letech 2003–2004 Univerzita Palackého v Olomouci.

Ukázka z díla Karla Smrže z uvedené knihy:

Sobotka

To rodné městečko mám tolik rád.

Dny dětství mi znovu, znovu připomíná, kdykoli na ně pomyslím...

Prastará kašna na náměstí zpívá, na malém náměstí, kde chodíval jsem dřevěnými podloubími...

A kdykoli se sem vracím, Humprecht, Kost - svědkové staré slávy - mne znovu vítají chladem svých mohutných kamenných zdí.

Litice války kdesi daleko barví vypráhlou zem rudou, nevinně prolévanou krví. Tady však leží klid na širém kraji a chladné lesy mi svou známou vůní připomínají vzdálené dny dětství...

Těžko dnes říci, zda to, co napsal sedmnáctiletý poeta r. 1914, měla být próza nebo jakási báseň v próze, inspirovaná rodným krajem.

Libosad

V Jičíně, když jsem ještě býval malý, jsme často do Libosadu chodívali.

A když je večer a jsem sám, na Libosad znovu vzpomínám.

Vzpomínka jasná ve mně vzniká -

a zase vidím šedivého poustevníka, ty staré stromy, žlutým listím poházenou zem

a pavilon, jenž postaven byl Valdštynem,

na jehož schodech jsem tak často stál

a do krajiny mlčky hleděl v dál...

Ve třináctiletém poetovi se v r. 1910 ozývají sentimentální vzpomínky na dětská léta strávená v Jičíně, kde často chodil lípovou alejí do valdštynského parku nazvaného Libosad.

PLACÍRKY KARLA PODHORSKÉHO

„Čet's to?“ už ve dveřích mě vyrazil dech svou otázkou „George“ jinak vlastním jménem Jirka, bývalý kopálista snad i ligového oddílu Spartaku, ale především sedmdesátník a účastník našich pravidelných literárních dýchánek z Hradce, který se do našeho kraje vrátil jako lufták.

„Co jako?“ nechápal jsem.

„To je bomba, čoveče,“ radoval se dál George. „To si musíš přečíst, to jsem netušil, že je dneska něco takovýho ještě možný, prostě pošušňáníčko. A teďka když za pár dní začíná mistrovství Evropy s naším mančafem, kterej má našlápnuť na titul!“

Netušil jsem, že se ve svém věku dokáže Jirka ještě takhle pro něco nadchnout, zvláště nejedná-li se o nějakou vlnadnou sedmnáctku, ale o docela obyčejnou knížku bývalé hvězdy naší fotbalové reprezentace.

George držel v ruce knížku v zeleném obalu. Z titulní stránky se z reklamních důvodů usmíval Karel Podhorský, jeden z našich nejlepších fotbalistů minulých let a bílou barvou, snad měla připomínat vápno z fotbalových trávníků, se hrdě tyčil titul knihy PLACÍRKY KARLA PODHORSKÉHO. Věděl jsem, že právě knížka fotbalového internacionála bude předmětem našich nezávazných diskuzí o literatuře.

Sedávali jsme v kroužku, popíjeli kávu nebo jsme si nalili bílého či červeného vínka a debatovali o knihách a tajně snili, že i nám se poštěstí, že nás osloví nějaké to nakladatelství, vyžádá si náš rukopis a potom nám nepoše onen předepsaný dopis ve stylu : „Vaše práce nás velmi zaujala, ale bohužel nesplňuje naše ediční záměry pro nejbližší období a proto vám váš rukopis s díky vracíme a doufáme, že s ním úspěšně pochodíte u nějakého jiného nakladatelství, což vám ze srdce přejeme. Literatuře zdar atd., podpis šestnáctého podržtašky!“ Nýbrž že nám naše dílko vydá a pošle dokonce i nějakou tu korunku ve formě honoráře.

„Kniha našeho reprezentanta Karla Podhorského mě opravdu překvapila,“ přiznával náš nepsaný vedoucí Václav, „netušil jsem, že kromě fotbalu, má talent i pro literární tvorbu. Myslel jsem si, že to bude nějaké vzpomínání na dobu aktivní kariéry jako u nás vychází spousta knih se vzpomínkami celebrit a všech těch V.I.P.“

„No jo, Venco, ale představ si, von už je sedmej tejdén nejprodávanější autor a v žebříčku svazu knihkupců je taky jasná jednička,“ chválil veledílko George, který byl ochoten pro svého Karla i dýchat.

„Já teda nevím,“ nechala se slyšet kolegyně Eva, jinak známá básnířka a autorka samizdatové sbírky *Láska jako skýva chleba*, „já myslela, že ty kopálišti maj mozek zakrnělej, že maj hlavu od těch nárazů do meruny úplně dutou!“

„No jo, ženská, a plete se do fotbalu,“ okřikl ji George. „Podívej se na mě, dvě sezóny jsem hrával za Spartak dokonce i ligu a jakou píšu poezii.“

„Že ti ještě nic nevydali?“ divil se náš scifista Petr.

„Počkejte přece, hodnotíme literaturu ne fotbal,“ uklidňoval vášně Václav. „Já si myslím, že je to knížka slušně napsaná, určitě čtivá a zajímavá. Nevím teda, jestli je to zrovna bestseller, který se bude číst třeba za sto let, ale na druhou stranu, mně se tam líbí třeba ta ústřední povídka, ta fotbalová fantazie, jak ten hlavní hrdina fotbalista okresní soutěže pomůže k vítězství národňáku na mistrovství světa. Má to šťávu, je to napínavé a ta pointa, co tomu říkáš ty, Vlášo, ty jsi se taky pokoušel psát povídky se sportovní tematikou?“ otočil se Václav na mě.

„Pokoušel,“ přiznával jsem se, „ale ...“

To bylo vlastně tak, zanesl jsem pečlivě svázaný štůsek papírů do redakce jednoho nakladatelství, říkejme mu třeba META. Zaujalo mě na něm, že vydává knížky se sportovní tematikou, a tak jsem si jej vybral v internetovém vyhledávači a zašel za odpovědným redaktorem Ivanem Zadákem. V redakci bylo zakouřino, což mírnilo moje mínění o sportovním nakladatelství, ale nedal jsem se odbýt. Za kouřovou clonou jsem objevil asi třicetiletého sportovně stříženého (jako fotbalový pažit) redaktora, byl to opravdu mnou hledaný Ivan Zadák. Očima přeletěl titulní stránku mého veledíla, kde bylo krasopisně velkými písmeny vysázeno VLADIMÍR FRÉLICH TAJEMSTVÍ VELKÉHO VÁPNA.

Desky s rukopisem potěžkal a potom přihodil na hromadu tyčící se na stole.

„To jsou všechno rukopisy,“ dodal, „Tak se na ten váš taky díváme, ale mějte slitování, tohle všechno se nedá přečíst hned.“

Nedělal jsem si žádné iluze o budoucnosti mého rukopisu, se kterým jsem se po večerech mořil, když mi žena nadávala, že bych mohl dělat něco užitečnějšího.

Snad mě nechtěl moc vyděsit, když nakonec pan Ivan řekl: „... ale určitě se vám ozveme.“

Vyšel jsem z nakladatelství a čekal a čekal a čekal.

(úryvek z připravované povídkové knihy
Svědce neposkvrněného početí)

Věra MARTÍNKOVÁ – TVŮRČÍ PSANÍ 1

Vydalo nakladatelství Alfa – Omega Dobřejovice v roce 2009

Co vlastně nutí člověka, aby začal psát na papír svoje dojmy, postřehy? Kdy se z pouhých zápisků stává skutečná literatura, se kterou by bylo vhodné seznámit i ostatní čtenáře? Nejen na tyto, ale i na spoustu dalších otázek se snaží odpovědět Věra Martínková ve své knize, která se jmenuje Tvůrčí psaní 1 (tradičně i netradičně aneb Jak napsat a vydat knihu, knížku, knížečku ...).

Učebnice tvůrčího psaní je složena z několika kapitol, každá kapitola přináší jednak trochu nutné teorie, ale i „Otázky, úkoly, cvičení, náměty“, kde jsou čtenářům předkládány ukázky z děl klasiků i současných autorů, kteří vydávají v nakladatelství Alfa-Omega Dobřejovice. Takže kniha není jen nudným přehledem archaických textů, ale naopak, je současná a živá.

Navíc se každý zájemce může zapojit do tzv. korespondenčních kurzů nakladatelství Alfa-Omega, kde bude plnit úkoly a jejich řešení zasílat buď klasickou poštou nebo meilem do nakladatelství, v případě úspěšného absolvování kurzu pak autor získá nejen certifikát, ale především i možnost za zvýhodněných podmínek vydat vlastní knihu, což je velmi lákavé.

Autorka v knize využívá svoje bohaté zkušenosti ze psaní školních učebnic, takže dokáže najít vhodnou míru málo záživných, ale nutných, teoretických poznatků s praxí vlastního psaní, uvědomování si základních pravidel stavby prozaického útvaru. Nutí autora, aby nejen text napsal, ale pracoval s ním. A nemyslete si, není to samozřejmost. Třeba v porotě literární soutěže se setkávám s texty, které autor napsal a mnohdy mám pocit, že se je ani neobtěžoval po sobě přečíst.

Kniha je vhodně doplněna „Slovníčkem“ a zájemci se mohou těšit na další tři díly, které následně vyjdou. Druhý díl bude zaměřen na poezii.

Zájemci o knihu se mohou obrátit na adresu : nakladatelství ALFA-OMEGA, Praha-východ, Horní 203, 251 70 Dobřejovice, event. na stránkách www.alfa-omega-cz.com (e-mail: alfa-omega@volny.cz).

Pochopitelně že po přečtení a prostudování knihy se z nikoho rázem nestane věhlasný a uznávaný spisovatel, ale ti autoři, kteří to s tvůrčím psáním myslí vážně, udělají významný krok na cestě za svým cílem, tj. vykročením k případnému vydání knihy.

Z vlastní zkušenosti mohu nakladatelství paní Věry Martínkové, její lidský přístup, profesionalitu a odvahu, s jakou se ujímá nejen nováčků na literární trati, vřele doporučit.

Václav

LITERÁRNÍ SOUTĚŽE : ČÁSLAV, STRAKONICE, IKAROS

Literární soutěž Čáslav 2010 vyhlašuje Literární klub dr.Nadi Benešové Čáslav

Podmínky soutěže:

- Soutěží se v kategoriích poezie a próza.
- Soutěž je anonymní.
- Soutěž je určena pro amatérské autory od 15 let.
- Přijímají se práce dosud nepublikované (a to ani na internetu) v rozsahu do 5 stran formátu A4, písmo Times New Roman, vel. 12
- Každý soutěžící zašle svůj soutěžní text
- 1) e-mailem na adresu
- soutez.lknb@seznam.cz, a to jako přílohu ve formátu .doc
- V tomto e-mailu uvede soutěžící své jméno a adresu
- 2) písemnou formou v 5 kopiích na níže uvedenou adresu
- Městského muzea a knihovny Čáslav; vzhledem kanonovitě
- soutěže nebude jméno autora uvedeno na žádné z pěti tištěných kopií.
- Pokud nebudou soutěžní příspěvky zaslány oběma výše uvedenými způsoby, tedy elektronickou a zároveň písemnou formou, budou ze soutěže vyřazeny.
- Soutěžní práce bude hodnotit odborná porota.
- Tři nejlepší práce v obou kategoriích obdrží cenu poroty.
- Podle uvážení poroty mohou být další práce oceněny čestným uznáním.
- Soutěžní práce se nevracejí, budou archivovány. Vítězné práce budou vydány ve sborníku, který obdrží všichni soutěžící autoři.
- Veřejné slavnostní vyhlášení výsledků soutěže bude uspořádáno v říjnu 2010. Pozvánku s přesným termínem obdrží všichni účastníci soutěže.
- Soutěžní práce je třeba zaslat nejpozději **do 30.června 2010** na adresu Městské muzeum a knihovna, Kostelní náměstí 197, 286 01 Čáslav. Obálku je nutno označit heslem SOUTĚŽ LKNB
- Případné dotazy adresujte na lknb.caslav@seznam.cz.

Šmidingerova knihovna ve Strakonících a Město Strakonice vyhláší IX.ročník Literární a výtvarné soutěže o cenu prof. Antonína Voráčka

Soutěž si klade za cíl:

- podníit zájem o svůj domov, nalézt nové pohledy na skutečnosti kolem nás
- připomenout osobnost profesora Antonína Voráčka, děkana, profesora strakonického gymnázia, převora maltézského řádu (20.6.1889 – 16.4.1978).

Soutěž je vyhlášena dnem 1. dubna 2010 pod patronací starosty města a je určena studentům středních škol České republiky. Tématem je vztah k domovu, méně známé tváře života, očekávání, co mi v životě chybí, nové pohledy na problémy a málo frekventovaná témata.

Celá soutěž se uskuteční v těchto třech kategoriích:

- básnická tvorba
- beletrie (povídka, pohádka)
- ilustrace, plakát.

Uzávěrka soutěže je 30. 6. 2010.

Soutěžní příspěvky zasílejte v maximálním rozsahu 5 textových stran ve třech vyhotoveních na adresu: Šmidingerova knihovna Strakonice, řed. Mgr. Andrea Karlovcová, Zámek 1, Strakonice II, 386 11. Obálku označte „LS 2010“. Lze také poslat elektronicky na e-mail: andrea.karlovcova@knih-st.cz. Pro eliminaci případných chyb při přepisování budeme rádi, dáte-li přednost elektronické formě.

Své jméno, příjmení, datum narození, trvalé bydliště, školu, e-mail napište na zvláštní papír, který samostatně vložte do obálky k zasílaným příspěvkům. Ty nijak neoznačujte. Dále připište souhlas se zařazením Vašich osobních údajů do databáze soutěžících a s případným zveřejněním textu. Bez těchto údajů nemohou být příspěvky zařazeny do soutěže. Pokud lze poslat příspěvky e-mailem, pomůžete nám tím při jejich dalším zpracování. Členové poroty budou během měsíce července a srpna 2010 hodnotit zaslané příspěvky podle tématické a formální úrovně, jejich styl a myšlenkový přínos.

Soutěžní příspěvky bude hodnotit devítičlenná odborná porota. Hodnocení proběhne anonymně. V každé kategorii budou uděleny 3 ceny, popř. čestná uznání.

Všichni účastníci soutěže budou pozváni na slavnostní vyhodnocení v měsíci říjnu 2010 a z vybraných příspěvků bude vydán sborník prací.

Měsíčník IKARIE vyhlašuje 14. ročník literární soutěže IKAROS – 2010

Soutěžní práce musejí splňovat následující podmínky:

- musí jít zásadně o původní a dosud nepublikované povídky z oblasti sci-fi, fantasy nebo fantastického hororu;

zásilka musí být označena heslem LS IKAROS; maximální rozsah 40 normostran (1 normostrana – 30 řádků po cca 60 znacích při řádkování 2 a velikosti písma 12); povídky budou zaslány ve dvou dokonale čitelných exemplářích, napsaných buď na stroji nebo tiskárnou počítače; povídky budou psány v normostranách jednostranně a standardním písmem; soutěž je anonymní, takže k nepodepsané povídce (ev. povídkám) přiložte zalepenou obálku, v níž bude uvnitř jméno autora, jeho adresa a rodné číslo, internetová adresa a telefon, pro orientaci i zopakovaný název zaslané povídky (povídka) a jméno ilustrátora, kterého byste si zvolili v případě vítězství; prosíme, nežádejte publikování povídek pod pseudonymy! Porotou soutěže bude redakce Ikarie.

Soutěž obsahuje pouze jedinou kategorii, a tou je povídka. Všechny povídky, které se dostanou do finále, budou publikovány v Ikarii, samozřejmě pokud jejich celkový objem nepřesáhne možnosti našeho časopisu (což by pak bylo vyřešeno jiným způsobem), a budou honorovány podle běžných tarifů vydavatelství Mladá fronta.

Vítěz:

- získá literární cenu Ikaros 2010 a právo výběru ilustrátora z výtvarníků spolupracujících s Ikarii a obdrží originál jedné celostránkové ilustrace ke své vítězné povídce s osobním věnováním výtvarníka;

- obdrží věcné ceny od sponzorů soutěže;

Autoři povídek na 2.-5. místě obdrží:

- pamětní diplom a věcné ceny od sponzorů soutěže;

Povídky zaslané do soutěže se nevracejí.

Oficiální vyhlášení výsledků a předání cen proběhne s největší pravděpodobností na brněnském Fénixconu začátkem prosince 2010 – bude upřesněno dodatečně.

Výsledky soutěže budou oznámeny v Ikarii 1/2011 spolu s vítěznou povídkou a rozhovorem s autorem.

Soutěžní práce zasílejte na adresu: Ikarie, Mezi Vodami 1952/9, 143 00 Praha 4.

Uzávěrka soutěže 31. května 2010.

HLAS

Srpnová noci
svým žhavým dechem
nemohlas mi přece
tolikrát lhát
volalas loukami
a dívčím vzdechem
vábilas hlasem
co nemoh' jsem znát

V kolébce smyslů
nechat se houpat...

Ale ten hlas
co přísliby zněl...

Jen stříbrný přival
mých endorfinů
což dnes už vím
a tenkrát nevěděl

ROUBENKA

Stojí panna
mrazem zkřehlá
bosé nohy ve sněhu
Stojí panna
zadumaná
narozená pro něhu
Mistr řezbář
citem muže
dlátem líbal
ty dvě růže
co vyklouzly z výstřihu
Stojí
sněhem zapadaná
pod ní zmrzlá studánka
S mísou plnou
živé vody
čeká až rozmrznou ledy
Čeká na svá letní rána

Jmenuje se Roubenka

Řehečská slepice literárně již podeváté

Řeheč je slavná obec, protože má svou literární soutěž, kterou obesílají autoři z celé republiky. Jmenuje se Řehečská slepice a letos proběhl už devátý ročník.

Jak může taková malá obec připravit tak velkou kulturní událost? Je potřeba všechny práce přečíst, zhodnotit, zorganizovat setkání autorů, korespondovat a podobně.

Mezi řehečské rodáky patří pan spisovatel Václav Franc, který to všechno dává dohromady. Zajisté ne sám, protože to by se z toho zbláznil. Zapojil do pořádání celou svou rodinu, pomáhají i přátelé, kupříkladu jako porotci, a Knihovna Václava Čtvrťka, kde se předávání cen v sobotu 10. dubna dělo.

Soutěž, která je vždy vedena v humorném duchu, měla letos jediné téma – Chovatel – pěstitel – kutil. Obeslalo ji 26 autorek či autorů, mnozí z nich, zejména ti ocenění, přijeli v sobotu do knihovny. Nejen kvůli cenám. Hlavně pro onu atmosféru. Odpoledne neslo se v odlehčeném duchu. Václav Franc a jeho synovec Pavel Hons připravili a sehráli scénky rázu silvestrovského. Letos poprvé i s prvky černého humoru.

Hrálo a zpívalo Řehečské kvarteto, které vlastně kvůli Slepici vzniklo a dnes už žije svým samostatným životem. Nu a podávala se i káva, chlebíčky a rozličné sladkosti. Nejen proto, že autoři jsou vždy hladoví. Ale aby byla atmosféra k popovídání. Sešli se tu staří známí, nabízely se různé knížky a časopisy přítomných autorů, k dispozici byly Řehečské noviny, které vycházejí jednou ročně.

Je potěšitelné, že mezi oceněnými byla i členka jičínského Literárního spolku při knihovně Václava Čtvrťka. Jednu ze dvou prvních cen získala Ilona Pluhařová.

Výsledky:

1. cena Daniel Pískovský (Odolena Voda) a **Ilona Pluhařová (Valdice)**
2. cena – Jiří Šandera (Milonice)
3. cena – Jan Řehounek (Nymburk)

Čestná uznání : Veronika Borková (Horka nad Moravou), Jaromíra Slezáková (Otrokovice), Věra Vaňurová (Praha)

Cena řehečského čtenáře: Jiří Frank (Karlovice)

Prochor

VÝSTAVA V GALERII RADOSTI O LiSu

Od pondělí 3.května 2010 můžete v Galerii radosti Knihovny Václava Čtvrťka v Jičíně navštívit výstavu věnovanou 20.výročí založení jičínského literárního spolku LiS. Výstava, která potrvá celý měsíc květen, představuje uplynulá dvě desetiletí literárního sdružování v Jičíně. Přináší řadu dobových materiálů a fotografií zachycujících počátky, ale i současnost.

Vedle přehledu členů zde najdete i vydané sborníky spolku, další samostatné knihy autorek a autorů z Jičínska, dále ukázky časopisů KOBRA a ČAJ, další materiály jako pozvánky a plakáty.

Jménem LiSu bych chtěl poděkovat pracovnícím knihovny za přípravu výstavy, především pak paní Daně Rejmanové.

Václav

LITERÁRNÍ SOUTĚŽ 20.ROČNÍKU JIČÍN – MĚSTO POHÁDKY

Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně, Nadační fond Jičín – město pohádky, Lepařovo gymnázium v Jičíně a časopis Pastelka za podpory Světa knihy, s.r.o. – Rosteme s knihou a nakladatelství Anag, spol. s r. o. vyhláší v rámci 20. ročníku festivalu Jičín - město pohádky LITERÁRNÍ SOUTĚŽ na téma: „Předu, předu pohádku“.

Soutěž je určena pro děti a mladé lidi do 18 let. Do soutěže zasílejte veselé, smutné, vážné i nevážné pohádky ve dvou exemplářích psaných čitelně rukou nebo raději na počítači a zároveň v elektronické podobě (to znamená, že podmínkou je zaslání 2 kopií v papírové podobě a jedné v elektronické formě). Kontaktní adresa: Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně, Denisova 400, 506 01 Jičín, k rukám slečny Zuzany Andrenkové, e-mail: andrenkova@knihovna.jicin.cz . Rozsah: maximálně dvě stránky A4. Každá práce musí být opatřena jménem, adresou a rokem narození autora. Pokud autor reprezentuje školu, knihovnu nebo jinou instituci, musí být uvedena včetně adresy (nenahrazuje však iniciály autora). **Uzávěrka bude 21. 5. 2010.**

Vyhlášení výsledků proběhne během festivalového týdne v pohádkovém Jičíně. Autoři vítězných prací budou informováni písemně. Výsledky soutěže budou vystaveny na webových stránkách <http://knihovna.jicin.cz>, kde najdete i další informace o soutěži.

Prosba Petra Janečka z Národního muzea

Máte doma stará céčka, památníky, zápisníky, náramky přátelství a další vzpomínky na dětská léta? Ručně zdobené oblečení, nášivky a další artefakty z doby, kdy jste byli nadšenými příznivci punkové, metalové či skinheadské hudby? Památky na léta strávená na vojně, staré šerpy z maturitního plesu, nebo staré trampské oblečení a artefakty z dob, když jste jezdili s přáteli na vandr?

Národní muzeum chystá na závěr tohoto roku ve svém Musaionu – Národopisném muzeu výstavu s názvem „Nové pověsti české. Lidová kultura dnes“, která představí rozmanité projevy dnešní autentické každodenní kultury a současného folklóru.

Vedle výše zmíněných materiálních artefaktů bude prezentovat i fenomén nápisů na zdech, anekdot, městských legend a písňového folklóru současnosti, včetně dnešních obřadů a zvyků. Pokud máte doma některý z výše uvedených předmětů a chtěli byste jej zapůjčit na výstavu, neváhejte mne prosím kontaktovat

Více najdete na: http://www.nm.cz/novinka-detail.php?f_id=321
PhDr. Petr Janeček, Národopisné muzeum, Národní muzeum, Kinského zahrada 97, 150 00 Praha 5, tel. 257 323 063, tel. 731 018 329

Vzpomínka na 2.Jičínské poetické jaro 2007 aneb Poezie kráčí městem! Nejlépe to vystihl e-mail Jany Jiráskové po akci: KAŽDOPÁDNĚ V JIČÍNĚ BYLO KRÁSNE!!! Ať je stejně vydařené i to letošní májové setkání!
Foto: Žantovský

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů
Vydává Literární spolek při Knihovně Václava Čtvrka v Jičíně
jako interní tiskovinu.
Připravil : Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka
Ročník 11. Číslo 5. Květen 2010.
(5. května 2010)
www.ikobra.cz